

SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

Dr. Békés Balázs

PPKE Pénzügyi jogi tanszék

ÁLTALÁNOS JELLEMZŐK

- Közvetlen
- Átfogó: minden belföldi magánszemélyre és itt tartózkodó külföldire vonatkozik
- Általános: belföldi magánszemélyek összes jövedelmére vonatkozik, külföldieknél csak az itt szerzett jövedelemre
- Magánszemély jövedelmét adóztatja, részben családi típusú adó
- Az adót 2016-tól a NAV állapítja meg, de megmaradt az önadózás is.

A TÖRVÉNY HATÁLYA

- A törvény hatálya
  - Magánszemély jövedelmére
  - Törvényben meghatározott egyes esetekben az adókötelezettséggel összefüggésben a kifizetőre is kiterjed
- Belföldi illetőségű magánszemély adókötelezettsége:
  - összes bevételére kiterjed (teljes körű adókötelezettség)
- Külföldi illetőségű magánszemély adókötelezettsége:
  - kizárólag a jövedelemszerzés helye alapján belföldről származó, vagy egyébként nemzetközi szerződés, viszonyosság alapján a Magyarországon adóztatható bevételére terjed ki (korlátozott adókötelezettség)
  - a nemzetközi szerződés előírását kell alkalmazni, amennyiben törvénnyel vagy kormányrendelettel kihirdetett nemzetközi szerződés e törvénytől eltérő előírást tartalmaz.

A JÖVEDELEMRE ÉS AZ ADÓKÖTELEZETTSÉGRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

- Fogalmak és értelmező rendelkezések (3. §)
- Jövedelem, bevétel, költség (4. §)
- Bevételeknek, költségnek nem minősülő tételek (7. §)
- Külföldi pénznemről forintra történő átszámítás szabályai (5-6. §)
- Adókulcs (8. §)
- A jövedelem keletkezése, a bevétel megszerzésének időpontja (9. §)
- Nyilvántartási szabályok (10. §)
- Az adó megállapítása, bevallása, megfizetése (11.- 15. §)

JÖVEDELEM, BEVÉTEL, KÖLTSÉG

- Jövedelem: a bevétel egésze vagy költségekkel csökkentett része
- Bevétel: a magánszemély által bármilyen jogcímen és bármilyen formában (pénzben vagy nem pénzben mástól megszerzett vagyoni érték)megszerzett
- Elismert költség: a bevételszerző tevékenységgel közvetlenül összefüggő a bevétel megszerzése érdekében felmerült költség
- Költségelszámolás típusai:
  - tételes költségelszámolás: csak számla alapján
  - diktált költséghányad alapján: számla nélkül, általában, ekkor 10%-kal csökkenthető a bevétel

---

AZ ADÓ MÉRTÉKE

- Az adó mértéke - ha e törvény másként nem rendelkezik - az adóalap 15 százaléka.
- Belföldi illetőségű magánszemély által megszerzett külön adózó jövedelem esetében az adót csökkenti a jövedelem után külföldön megfizetett adó.
- Ha a törvény másként nem rendelkezik, a fizetendő adó - nemzetközi szerződés hiányában - a külföldön megfizetett adó beszámítása következtében nem lehet kevesebb az adóalap 5 százalékánál.
- Nem vehető figyelembe külföldön megfizetett adóként az az összeg, amely nemzetközi szerződés rendelkezése vagy külföldi jog alapján a jövedelem után fizetett adó összegéből a magánszemély részére visszajár.

AZ ADÓ MEGÁLLAPÍTÁSA, BEVALLÁSA

- A magánszemély bevallásadási kötelezettségének:
  - az adóhatóság által elkészített adóbevallási tervezet felhasználásával elkészített bevallás,
  - az adóhatóság közreműködése nélkül elkészített bevallás útján tehet eleget.
- Nem kell bevallást adni, ha a magánszemély az adóévben egyáltalán nem szerzett bevételt, vagy kizárólag olyan bevételt szerzett, amelyet nem kell bevallania.
- a NAV az egyéni vállalkozók részére is elkészíti az adóbevallási tervezetet, melyet az egyéni vállalkozóknak ki kell kiegészítenie
- Átmeneti szabály alapján a NAV első alkalommal a 2018. adóévre vonatkozóan készíti el a tervezeteket

ADÓFIZETÉS

- Megfizetés: Art.-nak megfelelően
- Ha a megfizetett (fizetendő) adóelőleg és adó összege meghaladja a magánszemély adóévi bevétele alapján meghatározott jövedelmet terhelő adót, a különbözetet az adóhatóság visszatéríti.
- Ha a kifizető az adót, adóelőleget levonta, az adóhatóság a továbbiakban azt csak a kifizetőtől követelheti.
- Ha a magánszemély egyes külön adózó jövedelmeiből az adót a kifizető állapítja meg és az adó levonására nincs lehetősége, a kifizetőnek és a magánszemélynek az adóelőlegre irányadó szabályok szerint kell eljárnia.

ÖSSZEVONT ADÓALAP ÉS ANNAK ADÓJA

- Az összevont adóalap (16-28.§)
  - Az önálló tevékenységből származó jövedelem (16-22.§)
  - A nem önálló tevékenységből származó jövedelem (24-27.§)
  - Egyéb jövedelem (28.§)
  - Összevont adóalap megállapítása (29.§)
  - Családi kedvezmény (29/A-29/B.§)
  - Első házások kedvezmény (29/C. §)
  - Összevont adóalap adójának meghatározása (30. §)
  - Az összevont adóalap adója (31. §)
  - A külföldön megfizetett adó beszámítása (32. §)

ÖNÁLLÓ TEVÉKENYSÉG

- Minden olyan tevékenység, amelynek eredményeként a magánszemély bevételhez jut, és amely e törvény szerint nem tartozik a nem önálló tevékenység körébe
- Ilyen különösen:
  - az egyéni vállalkozó,
  - a mezőgazdasági őstermelő,
  - a bérbeadó,
  - a helyi önkormányzati képviselői tevékenység
- Az önálló tevékenységből származó bevételből a költségek levonásával meghatározott rész a jövedelem
- A jövedelem megállapításához elszámolható:
  - legfeljebb bevétel mértékéig a tevékenység folytatása érdekében felmerült és igazolt elismert költség, igazolás nélkül elismert költség,
  - önálló tevékenység bevételének 10 százaléka

NEM ÖNÁLLÓ TEVÉKENYSÉG

- Olyan bevétel, amelyet a magánszemély e tevékenységével összefüggésben, vagy egyébként az e tevékenysége alapjául szolgáló jogviszonyára tekintettel megszerez
- A nem önálló tevékenységből származó bevétel egésze jövedelem, kivéve a nem önálló tevékenységre tekintettel költségtérítés címén kapott bevételt, melyből levonható az elismert költség.
- A nem önálló tevékenységből származó bevételt az adóalap megállapítása előtt csökkenti:
  - a munkavállalói érdekképviselőt ellátó szervezet részére az adóévben levont tagdíj összege;
  - a munkáltató által az alkalmazottja számára, a társas vállalkozás által a tevékenységében személyesen közreműködő tagja számára üzemanyag-megtakarítás címén fizetett, annak mértékét meg nem haladó összeg, de legfeljebb havi 100 ezer forint

---

EGYÉB JÖVEDELEM

- Minden olyan bevétel, amelynek adókötelezettségére e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz.
- A bevételnek nem része a bevétel megszerzése érdekében a magánszemély által viselt szabályszerűen igazolt kiadás
- Egyéb jövedelem különösen például:
  - a magánnyugdíjpénztár tagja egyéni számláján jóváírt tagdíj-kiegészítésnek a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése miatt visszafizetett összege,
  - az önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztár által a tag részére teljesített, e törvény szerint adómentesnek nem minősülő nyugdíj szolgáltatás,
  - az önkéntes kölcsönös biztosítópénztár által a magánszemély tag egyéni számláján jóváírt, igazolt összeg, kivéve a magánszemély saját befizetését,
  - azt a jóváírást, amelynek forrásául szolgáló összeget más jövedelemként kell figyelembe venni, vagy a jövedelem megállapításánál bevételként nem kell figyelembe venni.

ÖSSZEVONT ADÓALAP

- Az összevont adóalap az adóévben adókötelezettség alá eső valamennyi:
  - Önálló,
  - Nem önálló tevékenységből származó, valamint
  - Egyéb bevételből megállapított jövedelem, továbbá átalányadózás esetén az egyéni vállalkozói, a mezőgazdasági kistermelői bevételből az átalányban megállapított jövedelem.
- Ha a jövedelem után a magánszemély kötelezett a 19.5 százalékos szociális hozzájárulási adó, a 19.5százalékos egészségügyi hozzájárulás megfizetésére (kivéve, ha az költségként elszámolható, vagy azt számára megtérítették), a megállapított jövedelem 84 százalékát kell jövedelemként figyelembe venni.

ÖSSZEVONT ADÓALAPOT CSÖKKENTŐ KEDVEZMÉNY – CSALÁDI KEDVEZMÉNY

- Fogalmak
  - „kedvezményezett eltartott”
    - Magzat 91. naptól
    - Aki után családi pótlékot folyósítanak
- „eltartott”
  - Családi pótlék számítása során figyelembe veszik (pl. egyetemista)
- Mértéke 2019-ben
  - Egy eltartott esetén 66 670 forint,
  - Két eltartott esetén eltartottanként 133 330 forint
  - Három és minden további eltartott esetén eltartottanként 220 000 forint.
  - Közös igénybevétel, megosztás adóbevallásban, érvényesítés feltétele nyilatkozat

---

ÖSSZEVONT ADÓALAPOT CSÖKKENTŐ KEDVEZMÉNY – ELSŐ HÁZASOK KEDVEZMÉNYE

- Feltételek
  - Legalább az egyik fél az első házasságát köti
  - Jogosultsági hónaponként érvényesíthető a házasság fennállása alatt, legfeljebb 24 hónapon keresztül
  - Havi 33 335 forinttal csökkenthető az adóalap, adóban kifejezve ez 5000 Ft/hó adócsökkentést jelent (nem személyenként értendő a kedvezmény)
  - Az összeg megosztásával a házastársak közösen érvényesíthetik!
  - A családi kedvezményt megelőző sorrendben érvényesíthető!

ÖSSZEVONTAN ADÓZÓ JÖVEDELMEK ADÓJA

- Összevont adóalap (29.§)
  - Az első házaspár és a családi kedvezményel csökkentett összevont adóalap (29/A. § - 29/C §)
- Összevont adóalap adója (30-31. §)
Számított adó = (adóalap) x (adókulcs)
- Adókulcs: 15%
- Külföldön megfizetett adó beszámítása (32.§)

ÖSSZEVONT ADÓALAP ADÓJÁT CSÖKKENTŐ KEDVEZMÉNYEK, RENDELKEZÉS AZ ADÓRÓL

- Tevékenységi kedvezmények (39. §)
  - Östermelői adókedvezmény
- Személyi kedvezmény (40. §)
  - Súlyosan fogyatékos magánszemély, a havi minimálbér 5%-nak megfelelő összeggel
- Rendelkezés az adóról (44/A-45. §)
  - Az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár magánszemély tagja, nyugdíj-előtakarékossági számla-tulajdonos magánszemély, nyugdíjbiztosítási szerződés szerződője
  - Legfeljebb az adóévben együttesen 150 ezer forintról lehet rendelkezni

---

VÁLLALKOZÓI SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ, AZ ÁTALÁNYADÓZÁS ÉS TÉTELES ÁTALÁNYADÓZÁS

- Egyéni vállalkozó adózása (49/A. §- 49/C. §)
- Egyéni vállalkozó és a mezőgazdasági kistermelő átalányadózása (50. §- 56. §)
- Egyéni vállalkozó tevékenységének szünetelése (57. §)
- Fizető-vendéglátó tevékenységet folytató magánszemély tételes átalányadózása (57/A. §)

VAGYONÁTRUHÁZÁSBÓL SZÁRMAZÓ JÖVEDELMEK

- Ingó vagyontárgy átruházásából származó jövedelem
- Ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem
- Tartási, életjáradéki vagy öröklési szerződésből származó jövedelem

---

INGÓ VAGYONTÁRGY ÁTRUHÁZÁSÁBÓL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM

- Minden olyan bevétel, amelyet a magánszemély az átruházásra tekintettel megszerez
- Például: eladási ár, a cserében kapott dolognak a megállapított szokásos piaci értéke
- A bevételből le kell vonni az átruházó magánszemélyt terhelő igazolt költségeket (pl. megszerzésére fordított összeg)
- Ha az ingó vagyontárgy átruházása gazdasági tevékenység keretében történik, a megállapított jövedelem önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősül.

INGATLAN, VAGYONI ÉRTÉKŰ JOG ÁTRUHÁZÁSÁBÓL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM

- Ingatlan, vagyoni értékű jog átruházásából származó bevétel minden olyan bevétel, amelyet a magánszemély az átruházásra tekintettel megszerez.
- A bevételnek nem része a kapott ellenértékből az egyéb jövedelemnek minősülő, az ingatlannak, a vagyoni értékű jognak a szerződéskötés időpontjában ismert szokásos piaci értékét meghaladó összeg.
- Bevételből le kell vonni:
  - a megszerzésre fordított összeget, és az ezzel összefüggő más kiadásokat;
  - az értéknövelő beruházásokat;
  - a szerzési időponthoz tartozó bevételrész arányában az átruházással kapcsolatos kiadásokat
- Ajándékozással szerzett ingatlan esetében a megszerzésre fordított összeg az átruházásból származó bevétel 75 százaléka, azzal, hogy más kiadás költségként nem vonható le a bevételből.

INGATLAN, VAGYONI ÉRTÉKŰ JOG ÁTRUHÁZÁSÁBÓL SZÁRMAZÓ JÖVEDELEM

- Ha a megszerzésre fordított összeg nem állapítható meg, akkor a bevételt annak 75 százalékával kell csökkenteni.
- Az ingatlan, ingatlanra vonatkozó vagyoni értékű jog átruházásából származó jövedelem, ha az átruházás a megszerzés évében vagy az azt követő öt évben történik, a kiszámított összeg
  - 100 százaléka a megszerzés évében és az azt követő évben,
  - 90 százaléka a megszerzés évét követő második évben,
  - 60 százaléka a megszerzés évét követő harmadik évben,
  - 30 százaléka a megszerzés évét követő negyedik évben,
  - 0 százaléka a megszerzés évét követő ötödik és további évben.

TŐKEJÖVEDELMEK

- Kamatjövedelem 65. §
- Értékpapír-kölcsönzésből származó jövedelem (65/A. §)
- Cserügyletből származó jövedelem (65/B. §)
- Osztalékból származó jövedelem (66. §)
- Árfolyamnyereség (67.§)
- Ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelem (67/A. §)
- Tartós befektetésből származó jövedelem (TBSZ) (67/B. §)
- Vállalkozásból kivont jövedelem (68. §)

TŐKEJÖVEDELMEK

- Kamatjövedelem
  - Magánszemély és a pénzforgalmi szolgáltató között fennálló szerződés alapján jóváírt és/vagy tőkésített kamat összegéből a szokásos piaci értéket meg nem haladó rész
  - Hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, kollektív befektetési értékpapír esetében kamata, hozama...
  - Az adót a kifizető állapítja meg és vallja be
- Osztalékból származó jövedelem
  - A számviteli szabályok szerint osztalékként meghatározott jövedelem;
  - A kamatozó részvény kamata;
  - A külföldi állam joga szerint osztaléknak minősülő jövedelem...
  - Az adót a kifizető állapítja meg és vallja be

TŐKEJÖVEDELMEK

- Árfolyamnyereségből származó jövedelem
  - Értékpapír átruházása ellenében megszerzett bevételnek az a része, amely meghaladja az értékpapír megszerzésére fordított érték és az értékpapírhoz kapcsolódó járulékos költségek együttes összegét
  - A kifizető a bevételből a jövedelmet, a jövedelem jogcíme szerinti adót, adóelőleget a kifizetés időpontjában a rendelkezésére álló vagy általa megállapítható, illetőleg a magánszemély által igazolt szerzési érték- és járulékos költség-adatok figyelembevételével állapítja meg

---

JUTTATÁSOK ADÓZÁSA

- A kifizetőt terhelő adó (69. §)
- Egyes meghatározott juttatások (70.§)
- Béren kívüli juttatások (71. §)
- Kamatkedvezményből származó jövedelem (72. §)

VEGYES JÖVEDELMEK

- Lakás önkormányzatnak történő bérbeadásából származó jövedelem 74/A §,
- Társasház, társasüdüő jövedelme 75. §
- Nyereményből származó jövedelem 76. §
- Privatizációs lízingből származó jövedelem (77. §)

NEMZETKÖZI HATÁLY

- Nemzetközi szerződések elsőbbsége:
  - A nemzetközi szerződés előírását kell alkalmazni, amennyiben törvénnyel vagy kormányrendelettel kihirdetett nemzetközi szerződés e törvénytől eltérő előírást tartalmaz.
  - Viszonosság alapján is helye van eltérésnek, de a viszonosság alkalmazása az adózó számára nem eredményezhet a törvényben meghatározottakhoz képest kiterjesztő adókötelezettséget. A viszonosság kérdésében az adópolitikáért felelős miniszter állásfoglalása az irányadó.
- Nemzetközi szerződések:
  - Kétoldalú megállapodások, adóegyezmények,
  - Egyéb nemzetközi megállapodások (Nemzetközi Szervezetek mentessége, Bécsi egyezmény 1969.)
- Adóegyezmény alkalmazandó azokra a magánszemélyekre:
  - akik egyik vagy mindkét államban belföldi illetőségűek a másik szerződő államban.

ADÓÜGYI ILLETŐSÉG MEGÁLLAPÍTÁSA

- Határon átlépő jövedelemszerzés során első lépés az adóügyi illetőség meghatározása
- Adóügyi illetőség meghatározása:
  - kettős adóztatás elkerüléséről szóló szerződés
  - személyi jövedelemadóról szóló törvény, társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvény
- Sorrendiség az illetőség meghatározásában:
  - ha van egyezmény, akkor a nemzetközi szerződés előírását kell alkalmazni, amennyiben az a törvénytől eltérő előírást tartalmaz.
  - egyezmény hiányában mindig a hazai szabályozás az irányadó
- Fő szabály szerint az adóztatás joga azé az országé, amelyikben az adóegyezmény szerint a magánszemély belföldi illetőségű.
- Ha az egyezmény jogot ad a forrás országnak is (ahol a jövedelem keletkezett) az adóztatásra, akkor az illetőség szerinti országnak kell gondoskodnia a kettős adóztatás elkerüléséről.

ADÓÜGYI ILLETŐSÉG MEGÁLLAPÍTÁSA

- Illetőség alapján eldönthető az adott jövedelem hol és hogyan adóztatható:
  - Külföldi illetőség esetén a Magyarország területén szerzett jövedelem,
  - Belföldi illetőség alapján az összes jövedelem
- Adóügyi illetőség megállapítása:
  - A magánszemély nem számít belföldi illetőségűnek abban az országban, ahol csak az ott lévő forrásokból, vagyonból (pl. ingatlanból, értékpapírból) szerzett jövedelme alapján adóköteles.
  - Az egyezmények szerint magánszemély abban a szerződő államban belföldi illetőségű, ahol állandó lakóhelye van.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!